

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 272/2016 Z. z. o dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o dôveryhodných službách) v znení zákona č. 211/2019 Z. z. a ktorým sa mení zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“) predkladá Národný bezpečnostný úrad (ďalej len „úrad“) na základe úlohy B.1. z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 55 z 1. februára 2024 k návrhu Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2024.

Zákonom č. 272/2016 Z. z. o dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o dôveryhodných službách) (ďalej len „zákon o dôveryhodných službách“) bolo do právneho poriadku Slovenskej republiky implementované nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014) v platnom znení (ďalej len „nariadenie (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení“). Cieľom nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení je posilniť dôveru pri elektronických transakciách na vnútornom trhu vytvorením spoločného základu pre bezpečné elektronické interakcie medzi občanmi, podnikmi a orgánmi verejnej moci, čím sa mala zvýšiť účinnosť verejných a súkromných on-line služieb, elektronického podnikania a elektronického obchodu v Európskej únii (ďalej len „Únia“). Pre dosiahnutie predmetného cieľa nariadenie (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení vytvorilo podmienky pre vzájomné uznávanie kľúčových cezhraničných prostriedkov komunikácie ako sú elektronická identifikácia, elektronické dokumenty, elektronické podpisy a elektronické doručovacie služby.

V politickom programe Európskej komisie „Digitálne desaťročie do roku 2030“, schváleného rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2481 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje politický program digitálne desaťročie do roku 2030 (Ú. v. EÚ L 323, 19.12.2022), sa stanovujú všeobecné a digitálne ciele rámca Únie, ktoré majú do roku 2030 viesť k rozsiahlemu zavádzaniu dôveryhodnej, dobrovoľnej a používateľsky kontrolovanej digitálnej identity, ktorá je uznávaná v celej únii a umožňuje každému používateľovi kontrolovať svoje údaje v online interakciách.

Návrh zákona implementuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1183 z 11. apríla 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014, pokiaľ ide o zriadenie európskeho rámca digitálnej identity (Ú. v. EÚ L 2024/1183, 30.4.2024) (ďalej len „nariadenie (EÚ) 2024/1183“), do právneho poriadku Slovenskej republiky a taktiež zabezpečuje nevyhnutnú právnu úpravu vyplývajúcu z aplikačnej praxe. Návrhom zákona sa zvýši celková úroveň poskytovania dôveryhodných služieb na národnej úrovni, ako aj v rámci európskeho spoločenstva.

Jedným z najdôležitejších doplnení v návrhu zákona sú ustanovenia o európskej peňaženke digitálnej identity. Účelom európskej peňaženky digitálnej identity je poskytnúť fyzickým a právnickým osobám v celej únii harmonizovaný prostriedok elektronickej identifikácie, ktorý im umožní vykonávať autentifikáciu a zdieľať údaje súvisiace s ich totožnosťou.

Prostredníctvom európskej peňaženky digitálnej identity sa poskytne bezpečný prístup k verejným a súkromným službám prostredníctvom zlepšeného ekosystému dôveryhodných služieb a prostredníctvom overených dôkazov totožnosti a elektronických osvedčení atribútov, ako sú napríklad akademické kvalifikácie vrátane vysokoškolských titulov alebo iné dosiahnuté formy vzdelania alebo odbornej kvalifikácie.

V súvislosti s uvedeným sa návrhom zákona upravujú aj úlohy a pôsobnosť Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v oblasti digitálnej identifikácie a elektronického osvedčenia atribútov. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky bude na základe tohto zákona poskytovať európsku peňaženku digitálnej identity ex offo, zároveň však poskytovať európsku peňaženku digitálnej identity bude môcť každý subjekt verejného, ako aj súkromného sektora, ktorý je kvalifikovaným poskytovateľom dôveryhodnej služby, alebo na tento účel preukáže, že má s kvalifikovaným poskytovateľom dôveryhodnej služby uzatvorenú zmluvu a spĺňa požiadavky podľa čl. 5a nariadenia (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení. Návrhom zákona sa tiež upravujú postupy ako sa stať poskytovateľom európskej peňaženky digitálnej identity

Ustanovenia upravujúce vydávanie mandátnych certifikátov budú aj naďalej platné, aj keď nariadenie (EÚ) č. 910/2014 v platnom znení, v oddieli 9 (Elektronické osvedčenie atribútov) upravuje prvky elektronickej identifikácie, ktoré možno využívať na preukázanie konat' za inú osobu. Taktiež sa dopĺňajú ustanovenia o kontrole, kde sa dopĺňa postavenie a právomoci úradu v súvislosti s európskou peňaženkou digitálnej identity. Zároveň sa v návrhu zákona upravujú ustanovenia o správnych deliktach a výškach pokút.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, s ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, so zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v Slovenskej republike, s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Únie.

Návrh zákona má pozitívne a negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie a pozitívne vplyvy na informatizáciu spoločnosti. Návrh zákona nemá vplyvy na limit verejných výdavkov, sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, vplyvy na služby verejnej správy pre občana a ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.